

СТАНОВИЩЕ

от проф. дфн Иванка Янкова – УниБИТ, София,
за дисертационния труд на Димитър Станиславов Копаров
на тема „Социализацията на културното наследство
като фактор за развитие на българските градове“, представен за
придобиване на образователната и научна степен „Доктор“ в
професионално направление: 3.5. Обществени комуникации и
информационни науки, докторска програма „Книгознание,
библиотекознание, библиография“ - Политики в
библиотечноинформационния сектор

Темата на дисертационния труд, представен от докторант Копаров, представя значими изследователски проучвания на разбирането и интегрирането на културното наследство в контекста на градското развитие, като важно условие за ефективното функциониране на социалната интеграция и активното участие на обществото в управлението и опазването на културното наследство.

Трудът е структуриран съобразно научния стандарт, в правилно обемно разпределение на основните части в него. Дисертацията е с обем от 303 страници. Структурата ѝ включва предговор, четири глави, заключение, приложения и библиография. Списъкът с използвани и цитирани източници се състои от 263 заглавия, от които 183 на български и 80 на чужди езици. В *Предговора* са представени и обосновани изборът на темата; формулировката на заглавието; актуалността на темата; нейната значимост; подбудите и мотивация за избора на темата; нормативни основания на разработката. Формулирани са обектът, предметът; целта и задачите на научната разработка; основните подходи и методи, прилагани в хода на

изследването; работната хипотеза, информационната база на изследването и функциите на дисертационния труд. В *Първа глава* Копаров проследява новите измерения и проблеми на социализацията на културното наследство. Разкрива еволюцията на разбирането за културното наследство и социализацията на културното наследство в европейски контекст. По този начин подчертава важността на културното наследство не само като памет и идентичност, но и като ресурс за социално-икономическо развитие и устойчивост. Във *Втора глава* е представена и анализирана визията за новото бъдеще за градовете и регионите. Разгледани са европейските политики за новото бъдеще за градовете. *Трета глава* на дисертационния труд представя проблемите на социализацията на културното наследство и тяхната свързаност с политиките за градското развитие, както и с политиките на отделни културни институции в града и региона, чрез събиране на нов емпиричен материал и използване на вече събран такъв, чрез анализ на статистически данни за опазване, социализиране, дигитализиране и експониране на културното наследство. В *Четвърта Глава* е използван методът на екстраполацията, който дава възможност да се определят тенденциите от последното проследяване на проблемите и да се зададат параметри на модела, описващ възможностите, които се очертават в един по-късен бъдещ период. В *Заключението* се обобщават направените изводи в предходните глави, вижданията на автора за подобряване на начините за социализация на културното наследство като фактор за развитие на българските градове.

Основни научни и приложни приноси в дисертационния труд

Направен е критичен обзор на съществуващите проучвания, изследвания и действащата нормативна уредба, показващи връзката между социализацията на културното наследство с общественото устройство в България, както и проучване и анализ на съвременните практики за

качествена социализация, представени в публикации по изследваната проблематика. Научното изследване, което докторант Копаров представя, показва изключителна задълбоченост на проучените от него различни аспекти на изследователските задачи, заложен още в увода на дисертацията. Хипотезите са успешно доказани в хода на работата. Докторантът анализира и извежда съвременните политики за развитие на градовете, обвързани със зеления преход и дигиталната трансформация. Проведените дълбочинни интервюта с видни представители на включените в изследването градове дават доста ясна представа за реалните проблеми, свързани с опазването, съхраняването и популяризирането на културното наследство. Ценно е и изследването на състоянието на институциите на паметта – библиотеки, музеи, архиви - и тяхната ключова роля за създаването на ресурси, съответстващи на нуждите на техните градове и общности.

Научното изследване на докторант Копаров предлага задълбочено проучване, анализи, придружени с изводи, препоръки, насоки за бъдещо развитие по темата на дисертационния труд. Библиографията към труда е впечатляваща с нейния обем. Приемам всички изведени приноси с научнотеоретичен и научноприложен характер за обосновани.

Критични бележки и препоръки

Позволявам си да препоръчам на Димитър Копаров да публикува своето изследване, за да стане достъпно за по-широк кръг специалисти, които биха го внедрили успешно в практиката.

Оценка на автореферата

Авторефератът е оформен изцяло според изискванията на ЗРАСРБ и отразява еднозначно съдържанието на дисертационния труд.

Заклучение: Въз основа на изложените от мен аргументи относно актуалността и значимостта на разработения проблем, научните и приложните приноси в изследването, предлагам на членовете на Научното жури да дадат на **Димитър Станиславов Копаров**, докторант в докторска програма „Книгознание, библиотекознание и библиография“-Политики в библиотечноинформационния сектор и автор на дисертационен труд на тема **“Социализацията на културното наследство като фактор за развитие на българските градове“** образователната и научна степен **“Доктор“** в професионално направление 3.5 „Обществени комуникации и информационни науки“.

София, май, 2024

Член на журито:

(проф. дфн И. Янкова)